

Modül 3: Şizofreni

<https://depositphotos.com/stock-photos/schizophrenia.html?filter=all&qview=7812091>

Hastalık tanımı

Schizophrenia is one of **psychotic disorders***, mental disorders characterised by difficulties in distinguish reality from unreal. Person can have sensations, feelings or thoughts that distort the view on what is going on around or within him/her. This can cause difficulties in management of emotions, relation to other people and normal functioning.

Factors that play role in occurrence of schizophrenia

- having particular genes,
- traumatic experience especially in the earliest period of life,
- and damage of the brain that could happen any time during the life span.

Probably, it is caused by an interplay of various biological, psychological and societal factors. This results in impaired function of **neurotransmitters****.

Hastalık azlığı (devam)

-Schizophrenia **aniden ya da kademeli olarak** gelişebilir .

Çoğu zaman 15 ile 25 yaşları arasında görülür. Dünyanın her yerinde nüfusun yaklaşık %1'inde görülür.

-Risk faktörleri arasında düşük sosyoekonomik statü, düşük eğitim, şizofreninin aile geçmişi, sevdiği birinin kaybı, aile içi ya da çevrede şiddet gibi stresli durumlar yer alıyor.

Psikoaktif ajanların tüketilmesi de psikotik bir olayı tetikleyebilir.

-Byolojik** ve **psikososyal yöntemleri içeren** tedavi en iyi seçenektir.

https://pixabay.com/get/55e3d6444A53a414f6ddd a6d 49214 b6ac 3e45656734fd 596/me nta l - Saęlık-3337018_1920.jpg

Şizofreninin davranış ve semptomları

Pozitif belirtiler

-Hallücinasyon

- Saadetler

-Karışık düşünme veya

düzensiz konuşma -

Taşıma bozuklukları

Https:
//pixabay.com/get/52e3d3474956a41
4f1 dc846082566820402
2dfe05453774c76287bd5/manal-
Illness-4364348_640.png

Negatif belirtiler

- Kararvermede sorun - Diğer duyguları veya nedenleri yorumlamada sorun - İntiharlı düşünceler

-Bir şeye ya da faaliyetlere olan ilgi - duygularla ilgili problemler - Başkalarından gelen Whitedrawal

Beklenen davranış

-Şizofren hastalarında, zamanlarının çoğunu çevreyle iletişim kurmadan ya da **zamanlarının** çoğunu yaşamamızı bekleyebiliriz.

-**Sosyalizasyon hastalığının ana özelliklerinden biridir.**

-Çoğunlukla **onları** hijyen alışkanlıklarını korumak gibi basit faaliyetler için motive etmek zordur.

Bazı hastalar **ilaç almaya** da psikiyatriste rapor vermeye meyilli değildir. **Genellikle ilaca ihtiyaçları olmadığını hissederek.**

- Onlar genellikle **sözel ifadede çok** cimridirler ve duygusal ifade alışılmamış ya da uygunun tam tersi olabilir.

Alışılmamış yeme alışkanlıkları olabilir .

Beklenen davranış (devam)

Tekrarlanan psikotik bir olayın **ilk belirtilerini** fark etmek son derece önemlidir.

- Eğer bir **sesleri dinliyorsay veya görsel halüsinasyon** görüyorsa farkedilebilir.
- **Uykü** döngüsü sık sık rahatsız edilir ve genellikle psikotik nöbetlerde ilk kez bozguna uğrar.
- Bazen insan intihar **belirtileri gösterebilir**.
- Şizofreni hastası pek çok kişi, düzensizliğin üstesinden gelmek **ve hayatlarını sürdürmek için aile üyelerinin duygusal ve pratik yardımlarına güvenir**.

Şizofreni ile ilgili endişeler

Şizofreni hakkında çok sayıda önyargı vardır.

Şizofreni nadir bir durumdur. Aslında bu doğru değil, nüfusun %1'i bile şizofreniden muzdarip.

Şizofreni hastası insanlara yardım edilemez. Hatta yeterli tedaviyle %60 şizofren hastalar üretken bir hayat yaşayabilir ve iyi bir yaşam kalitesine sahip olabilirler.

Şizofren bir hasta sorumsuzdur, tıpkı bir çocuk gibi. Bu tutum, hasta kişi yerine başka birinin her şeyle ilgilenmesi gerektiği görüşüne dayanıyor. Aslında, her zaman hastanın ilgilenebileceği bir bölüm vardır, hatta psikotik bir durum söz konusu olsa bile.

Şizofreni olanlar tehlikelidir. Gerçek şu ki, bazen sanrılar ve halüsinasyonlar şiddet içeren davranışlara yol açabilir, ama şizofren hastalarının çoğu sıradan insanlardan daha şiddetli değildir. Aksine şiddet ya da kötü muameleye maruz kalmış olabilirler.

Endişeler (devam)

Bireyde şizofreninin imaptı

şizofreni hastanın hayatının her bölümünde bir değişlik getirir.

Belirtiler azaldığında, hastanın çevresi hastalığından ona bakmaya devam eder, bu da zaten azalmış sosyal kapasiteye ek bir yük ekler.

Hastanın genellikle sebepsiz gördüğü ve hoş olmayan yan etkileri olabileceği devam eden ilaçlar vardır.

Ayrıca şizofreni hastasının depresyon, anksiyete, madde bağımlılığı ve sigara gibi başka ruhsal sorunları da olabilir.

Fiziksel sađlık genellikle şizofren hastalarda da tehlikeye girer.

Bu, engüçlü damgalama potansiyeli sahip bir zihinsel bozukluktur.

Endişeler (devam)

Şizofreninin aile üzerindeki etkisi

Bir aile üyesi şizofreniden hastalandığında **tüm aile üzerinde önemli bir etkisi** olur.

Aile fertleri çeşitli nedenlerden dolayı **suçluluk** hissedebilirler. Yeterince iyi ebeveyn/ortak olmamak ya da semptomlara tolerans gösterememek gibi.

Düzenli olarak ilaç **tedavisi** ve grup terapisine gitmek, hastaya değer veren kişi için günlük bir rutin haline gelir.

Caregiver bazen hastaya **karşı tüm sorumlulukları üstlenmeli** ve onun için tüm kararları vermek zorundadır.

Belirtilerin tekrarlanması durumunda , bakıcı bazen hastaları psikiyatriste, hastaneye veya hatta hastaların izni olmadan GP'lerle temas etmek gibi zor önlemler almaya karar vermesi için ikna etmek zorundadır.